

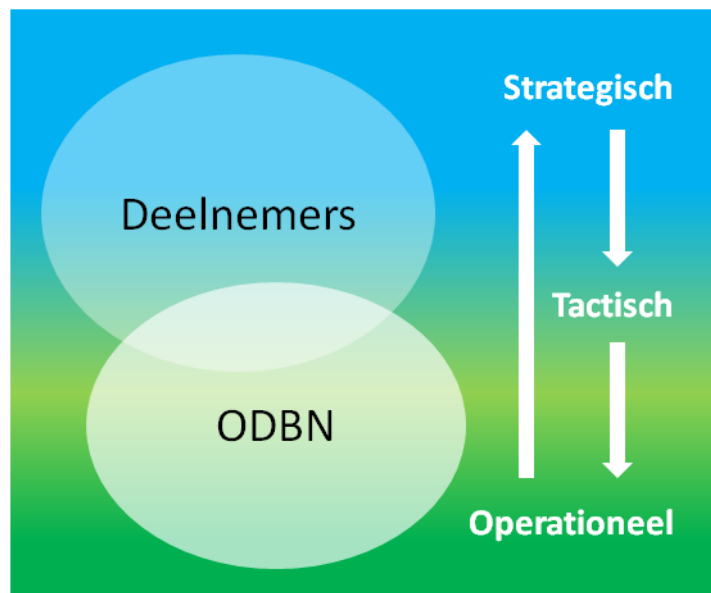
DUURZAAMHEID BIJ DE ODBN

1. Aanleiding

Het Dagelijks Bestuur van de ODBN heeft gevraagd in een memo concreet weer te geven welke bijdrage de ODBN kan leveren aan de realisatie van duurzaamheidsambities van de deelnemers. Deze bijdrage moet logisch voortvloeien uit de taken die de ODBN nu al heeft en gebruik maken van de kracht van de ODBN als uitvoeringsorganisatie.

2. Kader

'De ODBN zorgt voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst'. Vanuit deze missie voeren medewerkers van de ODBN taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De deelnemers aan de ODBN hebben als opdrachtgevers de regierol en bepalen de strategie (denken). De ODBN is de uitvoeringsdienst die zich primair bezig houdt met de operatie (doen). Strategie, tactiek en operatie vinden elkaar in de beleidscyclus, ook wel afgebeeld als de 'big 8'. Strategie stuurt de operatie aan en andersom levert operatie de kennis en informatie op basis waarvan de strategie wordt bepaald en bijgesteld.

Veel deelnemers van de ODBN beschikken over een duurzaamheidsstrategie met ambities op thema's als energieneutraliteit, circulaire economie, klimaatbestendigheid, gezondheid en het verduurzamen van de eigen organisatie. Het dagelijks bestuur vindt dat de ODBN met haar kennis en kunde de deelnemers meer kan ondersteunen bij het bereiken van deze ambities, dan zij op dit moment doet.

3. Optimalisatie bijdrage (hoe)

De ODBN kan met een aantal 'optimalisaties' een grotere bijdrage leveren aan het bereiken van de duurzaamheidsambities van haar deelnemers.

1. Beter gebruiken van bestaande taken

De (kern)taken van de ODBN in het fysieke domein omvatten nu al bepaalde duurzaamheidsambities, maar zij worden nog niet altijd als zodanig ingezet en aangestuurd. Het toezicht op energie wordt bijvoorbeeld nog weinig ingezet om de ambitie klimaatneutrale gemeente in te vullen. Terwijl daar wel goede mogelijkheden liggen, zo blijkt ook uit bijvoorbeeld [dit artikel](#).

2. Slimme verbindingen maken

De ODBN kan met de opgebouwde kennis en kunde meer doen door een andere en deels bredere taakopvatting. Bijvoorbeeld door naast haar specifieke VTH-taken meer aandacht te hebben voor preventie en voorlichting, innovaties en slimme combinaties van activiteiten en ambities. De ODBN is in geprek met AgriFoodCapital om een rol te kunnen spelen in de uitvoering van de Versnellingsagenda, die inzet vraagt op een aantal kennisvelden van de ODBN, zoals mestverwaarding en energie.

3. Kennis delen in de uitvoering

De ODBN en haar deelnemers beschikken over veel kennis, kunde en ervaring. Om te voorkomen dat elke deelnemer zelf het wiel moet uitvinden, is het zaak de kennis toegankelijk te maken en kennisdeling tussen de ODBN en de deelnemers nadrukkelijker te faciliteren;

4. Informatie gebruiken bij strategiebepaling

De ODBN beschikt vanuit de uitvoering over kennis en informatie die waardevol is voor de strategiebepaling door de individuele deelnemers. Die wordt beter ingezet wanneer de ODBN haar eigen informatiepositie en –analyse verbetert en de kennis toegankelijker maakt, maar ook wanneer de deelnemers de ODBN nadrukkelijker consulteren bij de eigen strategiebepaling;

5. Duurzaamheid als leidend principe

De ODBN zou duurzaamheid nog meer als een leidend principe kunnen hanteren in haar uitvoeringsbeleid en in de eigen bedrijfsvoering. Relevant hiervoor is ook in hoeverre deelnemers in het kader van hun eigen inkoop- en duurzaamheidsbeleid duurzaamheidseisen opleggen aan de producten en de bedrijfsvoering van de ODBN.

6. Versterken netwerkfunctie

ODBN en haar deelnemers functioneren in een uitgebreid netwerk. Binnen de regio zijn bijvoorbeeld AgriFoodCapital, waterschap en GGD belangrijke partners. ODBN is sterk in 'doen' en kan een aanvulling zijn op het 'denken' van andere organisaties. Buiten de regio acteren collega-regio's, provincie, Rijk en Europa. Deze gremia zien in de circa 30 Omgevingsdiensten een praktisch loket om de bijna 400 gemeenten in Nederland te bereiken. En andersom kunnen Omgevingsdiensten voor gemeenten een krachtige stem laten horen in bijvoorbeeld trajecten voor wetwijzigingen.

7. Duurzaamheid als onderdeel van de Omgevingswet

De ODBN is nadrukkelijk betrokken in de regionale voorbereidingen op de Omgevingswet. Duurzaamheid is onderdeel daarvan.

4. De onderwerpen (wat)

Het werkterrein van de ODBN omvat niet het gehele spectrum van duurzaamheid. In de bekende driedeling 'people, planet, profit' spitsen de taken van de ODBN zich toe op het onderdeel 'planet'. Binnen 'planet' zijn er een vijftal duurzaamheidsthema's die logisch aansluiten bij de taken die de ODBN op dit moment uitvoert:

1. Energie

Vanuit de wetgeving (Activiteitenbesluit, EED) gelden energiebesparingsverplichtingen voor bedrijven. De ODBN ziet toe op de naleving van deze verplichtingen en onderzoekt daarvoor ook effectieve vormen van toezicht. Het terugdringen van het energieverbruik bij bedrijven draagt in grote mate bij aan de ambities van verschillende deelnemers om op termijn energieneutraal te worden. Overigens houdt de ODBN ook toezicht op de naleving van de verplichtingen door een aantal deelnemers zelf. Bij realisatie van windturbines, grote zonneparken of biomassa installaties (mestvergisting, houtverbranding) is de ODBN betrokken als vergunningverlener.

Behalve de kerntaak bij bedrijven, levert de ODBN ook de projectleider voor het regionale project 'Brabant Woont Slim', een project voor het energetisch verbeteren van particuliere koopwoningen. Het project levert een bijdrage aan de ambitie om woningen in 2050 gemiddeld energieneutraal te maken en draagt zo doende ook bij aan lokale ambities voor een energieneutrale gemeente.

2. Asbest

De ODBN heeft als taak toezicht te houden op de keten van asbestverwerking. Met het gegeven dat asbest meer gezondheidsrisico's geeft naarmate het ouder wordt en met de aankomende saneringsplicht voor asbestdaken per 2024, neemt het belang van deze taak toe. Enkele deelnemers vragen om een bredere invulling van de ODBN taak, met een meer preventieve aanpak (incl. voorlichting en faciliteren) en met niet alleen bedrijven als doelgroep maar ook particuliere eigenaren van asbestdaken. Ook het leggen van logische combinaties zoals vervanging van asbestdaken en door daken met zonnepalen worden door enkele deelnemers gewenst. Zowel de smalle als bredere invulling draagt bij aan de ambities van deelnemers op het gebied van gezonde leefomgeving en energieneutraliteit (zon op asbestdaken).

3. Afval

De ODBN houdt toezicht op diverse bedrijfsmatige afvalstromen in het kader van de Wet milieubeheer hoofdstuk 10 en het Bouwstoffenbesluit. Daarnaast ondersteunt het team afval van de ODBN de Bestuurscommissie Afvalinzameling Land van Cuijk & Boekel (BCA) bij de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. De BCA voldoet nu al aan de VANG¹ doelstelling voor restafval en zet net als andere gemeenten in de regio stappen richting een afvalloze samenleving. Kennisuitwisseling kan bijdragen aan het sneller realiseren van ambities op het gebied van circulaire economie, energieneutraliteit en verduurzaming van de eigen organisatie.

4. Klimaatbestendigheid

---

¹ VANG = Van Afval Naar Grondstof: doelstelling om in 2020 maximaal 100 kilogram restafval per inwoner.

Het project 'klimaatbestendigheid Land van Cuijk' is enkele jaren geleden gestart onder projectleiding van RMB/ODBN² en heeft inmiddels de warme belangstelling van Rijk, provincie, waterschappen. De ervaringen in het Land van Cuijk zijn waardevol zijn voor andere gemeenten en kunnen bijdragen aan het realiseren van hun ambities in klimaatbestendigheid, gezonde leefomgeving en de verduurzaming van de eigen organisatie.

5. Landbouw

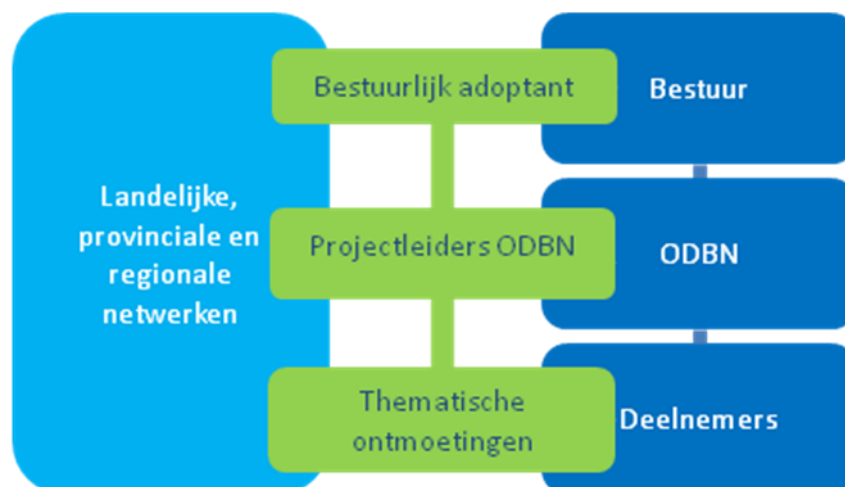
Binnen het werkgebied van de ODBN is de intensieve veehouderij groot. De kritiek op deze sector is groot en groeiend. Ingrijpende verduurzaming is nodig om the license to operate niet nog meer te verliezen. De ODBN is hierin vanuit vergunningverlening, toezicht en handhaving al op vele fronten betrokken. Het verdient aanbeveling dit organisatorisch meer vanuit integrale verduurzaming te benaderen. Belangrijke thema's binnen de verduurzaming van de landbouw zijn o.a. gezondheid (beleving) en mest.

In de bijlage is schematisch weergegeven hoe en waar de genoemde vijf thema's bijdragen aan het bereiken van duurzaamheidsambities van de deelnemers.

De keuze voor deze vijf onderwerpen is een momentopname. Kijkend naar de komende jaren zal de Omgevingswet (waarin duurzaamheid geldt als leidend principe), een goede afstemming en samenwerking tussen deelnemers en ODBN (oftewel tussen strategie en uitvoering) nog belangrijker maken.

5. Organisatie (waarmee)

Het doorvoeren van de genoemde optimalisaties vragen vooral om verbindingen tussen bestaande structuren. Dat doen we zo efficiënt mogelijk met de groene onderdelen in onderstaand schema: aanwijzen van een bestuurlijk adoptant voor de duurzaamheid, door projectleiders bij de ODBN meer in de positie van thematrekker te brengen en door thematische ontmoetingen met deelnemers te organiseren voor kennisdeling en feedback. Voor de thematische ontmoetingen met deelnemers wordt zoveel mogelijk aangesloten op bestaande gremia en overlegmomenten.

² Projectleider Arthur Hofstad is inmiddels zelfstandig adviseur, maar nog steeds inzetbaar voor de ODBN.

Met deze onderdelen start werkenderwijs de ontwikkeling naar een aangepaste taakopvatting van de ODBN rond duurzaamheid, aansluitend bij de wensen en ambities van de deelnemers. Deze memo geeft hiervoor een eerste inhoudelijk kader waarmee we aan de slag gaan en die gaandeweg wordt ingevuld en aangescherpt.

6. Financiën

Voor 2017 financiert de ODBN de inzet van eigen personeel uit de resterende middelen van het Regionaal SamenwerkingsBudget (RSB). De inzet wordt geschat op circa 400 uur. Eind dit jaar wordt op basis van de eerste ervaringen een voorstel aan het bestuur voorgelegd voor een structurele financiering.

BIJLAGE

Schone en veilige leefomgeving

Regionale missie

Ambities deelnemers

Taakvelden ODBN

Kerntaken ODBN

Voorbeeld van bredere invulling van kerntaken

